

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ దశాధికశతతమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ దశాధికశతతమః సర్గః ॥

రావణస్య స్త్రీణాం విలాపః

రావణం నిహతం శ్రుత్వా రాఘవేణ మహాత్మనా |
అంతఃపురాద్ వినిష్ఠేతూ రాక్షస్యః శోకకర్పితాః || 6.110.1 ||

వార్యమాణాః సుబహుశో వేష్టంత్యః క్షితిపాంసుషు |
విముక్తకేశ్యః శోకార్తా గావో వత్సహతా ఇవ || 6.110.2 ||

ఉత్తరేణ వినిష్కమ్య ద్వారేణ సహ రాక్షసైః |
ప్రవిశ్యాయోధనం ఘోరం విచిన్వంత్యో హతం పతిం || 6.110.3 ||

ఆర్యపుత్రేతి వాదిన్యో హా నాథేతి చ సర్వశః |
పరిపేతుః కబంధాంకాం మహీం శోణితకర్దమాం || 6.110.4 ||

తా బాష్పపరిపూర్ణాక్ష్యో భర్త్యశోకపరాజితాః |
కరిణ్య ఇవ నర్దంత్యః కరేణ్యో హతయూథపాః || 6.110.5 ||

దదృశుస్తా మహాకాయం మహావీర్యం మహాద్యుతిం |
రావణం నిహతం భూమౌ నీలాంజనచయోపమం || 6.110.6 ||

తాః పతిం సహసా దృష్ట్వా శయానం రణపాంసుషు |
నిపేతుస్తస్య గాత్రేషు చ్ఛిన్నా వనలతా ఇవ || 6.110.7 ||

బహుమానాత్ పరిష్వజ్య కాచిదేనం రురోద హ |
చరణౌ కాచిదాలంబ్య కాచిత్ కంఠేఽవలంబ్య చ || 6.110.8 ||

ఉత్తిప్య చ భుజౌ కాచిద్ భూమౌ సుపరివర్తతే |
హతస్య వదనం దృష్ట్వా కాచిన్మోహముపాగమత్ || 6.110.9 ||

కాచిదంకే శిరః కృత్వా రురోద ముఖమీక్షతీ |
స్నాపయంతీ ముఖం బాష్పైస్తుషారైరివ పంకజం || 6.110.10 ||

ఏవమార్తాః పతిం దృష్ట్వా రావణం నిహతం భువి |
చుక్రుశుర్భహుధా శోకాద్ భూయస్తాః పర్యదేవయన్ || 6.110.11 ||

యేన విత్రాసితః శక్రో యేన విత్రాసితో యమః |
యేన వైశ్రవణో రాజా పుష్పకేణ వియోజితః || 6.110.12 ||

గంధర్వాణామృషీణాం చ సురాణాం చ మహాత్మనాం |
భయం యేన రణే దత్తం సోఽయం శేతే రణే హతః || 6.110.13 ||

అసురేభ్యః సురేభ్యో వా పన్నగేభ్యోఽపి వా తథా |
భయం యో న విజానాతి తస్యేదం మానుషాద్ భయం || 6.110.14 ||

అవధ్యో దేవతానాం యస్తథా దానవరక్షసాం |
హతః సోఽయం రణే శేతే మానుషేణ పదాతినా || 6.110.15 ||

యో న శక్యః సురైర్హంతుం న యక్షైర్నాసురైస్తథా |
సోఽయం కశ్చిదివాసత్త్వో మృత్యుం మర్త్యేన లంభితః || 6.110.16 ||

ఏవం వదంత్యో రురుదుస్తస్య తా దుఃఖితాః స్త్రియః |
భూయ ఏవ చ దుఃఖార్తా విలేపుశ్చ పునః పునః || 6.110.17 ||

అశృణ్వతా తు సుహృదాం సతతం హితవాదినాం ।
 మరణాయాహృతా సీతా రాక్షసాశ్చ నిపాతితాః ।
 ఏతాః సమమిదానీం తే వయమాత్మా చ పాతితః ॥ 6.110.18 ॥

బ్రువాణోఽపి హితం వాక్యమిష్టో భ్రాతా విభీషణః ।
 దృష్టం పరుషితో మోహాత్ త్వయాఽఽత్మవధకాంక్షిణా ॥ 6.110.19 ॥

యది నిర్యాతితా తే స్యాత్ సీతా రామాయ మైథిలీ ।
 న నః స్యాద్ వ్యసనం ఘోరమిదం మూలహరం మహాత్ ॥ 6.110.20 ॥

వృత్తకామో భవేద్ భ్రాతా రామో మిత్రకులం భవేత్ ।
 వయం చావిధవాః సర్వాః సకామా న చ శత్రవః ॥ 6.110.21 ॥

త్వయా పునర్పృశంసేన సీతాం సంరుంధతా బలాత్ ।
 రాక్షసా వయమాత్మా చ త్రయం తుల్యం నిపాతితం ॥ 6.110.22 ॥

న కామకారః కామం వా తవ రాక్షసపుంగవ ।
 దైవం చేష్టయతే సర్వం హతం దైవేన హన్యతే ॥ 6.110.23 ॥

వానరాణాం వినాశోఽయం రాక్షసానాం చ తే రణే ।
 తవ చైవ మహాబాహో దైవయోగాదుపాగతః ॥ 6.110.24 ॥

నైవార్థేన చ కామేన విక్రమేణ న చాఙ్గాయా ।
 శక్యా దైవగతిర్లోకే నివర్తయితుముద్యతా ॥ 6.110.25 ॥

విలేపురేవం దీనాస్తా రాక్షసాధిపయోషితః ।
 కురర్య ఇవ దుఃఖార్తా బాష్పపర్యాకులేక్షణాః ॥ 6.110.26 ॥

॥ ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే దశాధికశతతమః సర్గః ॥